

1. Entorn econòmic

- Després dels anys 90 immersos en una lògica empresarial de maximitzar els beneficis sense qüestionar-se els mitjans i de l'obligada resituació després de la fallida d'una sèrie d'empreses de referència en descobrir-se múltiples irregularitats comptables, de gestió..., en aquests primers anys del nou segle resorgeix el concepte de l'ètica que va aparellat amb el de la responsabilitat social corporativa.
- Es fa necessari rentar la cara dels mercats financers davant la pèrdua de confiança i això provoca la necessitat d'injectar conceptes i pràctiques ètiques en els circuits de gestió empresarial i també en els serveis que les empreses proposen a la societat.
- El ciutadà occidental contemporani no només exigeix un bon servei i un bon producte de les empreses, sinó també un bon comportament social, transparència i claredat per part de les mateixes.
- Incorporació del concepte “triple compte de resultats”: resultats econòmics, socials i mediambientals.

GRUP DE CONSELLERS REPRESENTANTS DEL PERSONAL ALS ÒRGANS DE GOVERN

- Moltes empreses, bàsicament del sector serveis, s'estan aplicant en l'execució de programes de responsabilitat social. Algunes amb més èxit que altres, ja que hi ha programes de RSE que són una façana darrera la qual pràcticament no hi ha res.

2. Diagnòstic financer

- Les caixes d'estalvis són entitats que, per la seva naturalesa fundacional, estan obligades a retornar a la societat una part del benefici que genera la seva activitat a través de les obres socials. Aquest és un factor positiu que, creiem, no és conegut abastament per part de la societat.
- Les obres socials han estat instrumentalitzades pel poder polític que, en un afany per reconduir l'activitat vers la solució de necessitats socials, regula, legisla i arriba a acords amb les caixes per destinar una part del pressupost de les obres socials a allò que el Govern creu que s'ha d'atendre. Potser el poder polític vol intervenir perquè observa una utilització de l'obra social per part dels Consells d'Administració transferint recursos a projectes de dubtós benefici social.
- Després d'unes importants inversions en equipaments culturals propis per part de les dues caixes grans (CaixaFòrum i CosmoCaixa, la Pedrera...), aquestes entitats i algunes més es plantegen un retorn als orígens i la necessitat de dotar d'autenticitat les obres socials prestant molta més

atenció a la « inclusió financera » i al recolzament dels sectors socials més desafavorits.

- Les vies per aquesta inclusió són:
  - Increment de les dotacions pressupostàries en l'activitat assistencial social en detriment de l'activitat cultural.
  - Atenció vers els col·lectius més desafavorits : gent gran sola, disminuïts físics i psíquics, nens i joves en risc d'exclusió social...
  - Increment de la col·laboració amb entitats especialitzades en el treball amb aquests col·lectius.
  - Incorporació d'aquesta « sensibilitat social » en el mateix cor del negoci financer, àdhuc fora de l'obra social, amb la creació de productes financers solidaris (fons ètics, microcrèdits, dipòsits...).

3. Diagnòstic organitzatiu

L'Obra Social de Caixa Sabadell té un model :

- Col·laboracionista. El pressupost es distribueix a altres entitats (socials, culturals...) que treballen sobre el terreny.
- Descentralitzat, amb una voluntat d'arribar a totes aquelles poblacions on Caixa Sabadell hi és present.
- Amb una estructura de despesa lleugera. No hi ha cap infraestructura que comprometi una part significativa del pressupost.

GRUP DE CONSELLERS REPRESENTANTS DEL PERSONAL ALS ÒRGANS DE GOVERN

Aspectes positius del model:

- La població beneficiària de l'activitat de l'Obra Social s'incrementa i s'arriba a més territori amb un apreciable impacte local.
- Coneixement profund de la realitat a través de les entitats socials especialitzades i proximitat a les necessitats dels ciutadans.

GRUP DE CONSELLERS REPRESENTANTS DEL PERSONAL ALS ÒRGANS DE GOVERN

Aspectes negatius :

- El pressupost s'atomitza en múltiples col·laboracions, necessàriament de baix import.
- Falta d'identitat i personalitat de Caixa Sabadell en els projectes ja que en l'activitat en col·laboració les ajudes no són quantioses i l'activitat pròpia escasseja.
- Manca de criteris i línies de treball que permetin traçar una acció a mig termini. Això és un element essencial per al desenvolupament de la tasca de la majoria d'entitats (aportacions econòmiques que permetin donar als projectes una garantia de qualitat i continuïtat).

4.Principis d'actuació.

L'Obra Social hauria de treballar els següents dos objectius:

- Accentuar el “compromís social”.
- Dotar de personalitat pròpia la seva activitat, especialment en l'àrea cultural.

Per a la consecució d'aquests objectius es proposen una sèrie de reflexions que dividim segons les actuals àrees d'actuació de l'Obra Social.

5.Plans per àrees

ÀREA ASSISTENCIAL, SOCIAL

- Detectar quines són les línies d'atenció prioritàries (col·lectius més marginats i amb més mancances) i focalitzar el pressupost en elles.
- Pressupost d'Atencions Socials d'Oficines. Actual 300.000 €. Incrementar-lo i treure l'activitat publicitària que hauria d'assumir-se des de CS. Si no es pot incrementar, el fet de treure l'activitat purament publicitària significarà un increment en la dotació de les oficines.
- Programes Socials dels Premis Fundació. Incrementar les dotacions per projecte i vincular-les a períodes més llargs en el temps (2-3 anys).
- Incrementar els cicles i conferències vinculats amb les problemàtiques més punyents de la societat.
- El recolzament a entitats i projectes ha de ser decidit amb aportacions econòmiques de qualitat que permetin donar seguretat al projecte i capitalitzar el reconeixement del projecte vers l'Obra Social de Caixa Sabadell.

ÀREA CULTURAL

- Transformar el conjunt arquitectònic dels edificis modernistes (Oficina Principal, edifici Obra Social, sales modernistes edifici) en la referència sòlida de l'activitat cultural de l'Obra Social. Es podria generar un debat enriquidor amb agents culturals i socials per encabir dins aquests edificis una/es solució/ns innovadora/es a alguns dels dèficits culturals, per exemple, accés a noves tecnologies, espai d'exposicions temàtiques disponible per a entitats, biblioteca infantil.
- Un cop definit aquest espai, es tractaria de recuperar per a l'Obra Social molta activitat de la que es realitza en col·laboració.
- Considerar la clausura de la biblioteca central de CS, atès que no aporta res a l'oferta en aquest àmbit i incorporar aquest espai als nous usos dels edificis modernistes.
- Analitzar la petjada del Premi St. Joan en la literatura catalana. Considerar seriosament la cloenda d'aquest premi.

ÀREA EDUCACIÓ I INVESTIGACIÓ

- Reconsiderar el sistema de beques d'interessos actual ja que s'està premiant estudiants amb recursos. Es podria identificar estudiants amb potencial i recursos escassos i ampliar l'ajuda, a més a més d'estudis universitaris, a secundària, cursos d'idiomes a l'estranger o projectes d'investigació.
- Projecte d'investigació aplicada en l'àmbit de la medicina i la salut (Consorti Hospitalari Parc Taulí). És necessari incorporar la participació i recolzament d'altres institucions de l'àmbit de la universitat, de l'àmbit de l'economia i de l'àmbit de l'empresa.

6. Activitat financera solidària.

- Desenvolupar els productes financers solidaris:
  - Dipòsit solidari. Per canalitzar l'estalvi de persones i entitats que vulguin invertir en projectes d'acció solidària. Aquests dipòsits serviran en part per dotar el fons destinat a microcrèdits.
  - Microcrèdits. Dirigits a persones en risc o situació d'exclusió social. Sense béns econòmics i que no poden accedir al sistema financer tradicional. És necessari el treball conjunt amb els instituts d'ocupació dels ajuntaments i altres entitats socials.
  - Préstecs. Dirigits a finançar empreses d'economia social.
- Trobar recolzament actiu amb les altres caixes mitjanes i petites per desenvolupar un fons ètic, que tenen i tindran mercat per créixer. El darrer any el patrimoni gestionat sota paràmetres d'ètica i responsabilitat ha crescut un 33% (fins 114,36 M€ segons l'Ipes). En aquest sentit, la línia de col·laboració encetada amb l'Ipes d'Esade i l'Observatori de fons ètics, ecològics i solidaris, hauria d'aportar coneixement efectiu per desenvolupar efectivament un fons d'inversió ètic de nova creació.

7. Conclusions

- L'Obra Social està potenciant l'activitat assistencial-social els darrers dos anys. Ha arribat el moment de fer una aposta decidida en aquest àmbit ("Pel compromís social") que obligarà a revisar l'estructura del pressupost actual de l'Obra Social.
- Algunes de les accions proposades alliberen una part significativa del pressupost (cloenda Premi St. Joan i biblioteca central, racionalització ús edificis) que haurà de derivar en l'activitat assistencial-social.
- És necessari realitzar una anàlisi objectiva a través de consultors per fer una proposta d'un nou model d'Obra Social per al segle XXI. Els plans que es proposen en aquest document es fonamenten en l'observació i l'experiència directa, però reconeixem que cal la validació i revisió per part d'especialistes.
- Un cop complertes les obligacions per normativa i dotats els recursos propis, cal incrementar substancialment el pressupost de l'Obra Social passant d'un 23% dels beneficis de l'exercici a una forquilla del 25%-30% dels beneficis (increment 2004 : 8,2%, de 6,6 M€ a 7,2 M€).